

רע"פ 9094/16 - פיראש נעימי נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 9094/16

כבוד השופט ד' מיצ'

לפוי

פראס נשיימי

המבחן:

TAD

מדינת ישראל

המשיבה:

בקשת רשות ערעור על פסק דין של בית המשפט המחויז בחיפה (כב' השופטים י' אלרון, י' ליפשיץ, א' וינשטיין), מיום 1.11.2016, בעפ"ג 5026-10-16.

עוייד בסיס פלאח
עוייד תומר סגולובייז

בשם המבקש:
בשם המשיבה:

החלטה

הבקשה שכוכרת הועברה לטיפול בעת האחרונה.

1. במסגרת הבקשה מתבקשת רשות ערעור על פסק דין של בית המשפט המחוזי בחיפה (כב' השופטים: יאלרון נשייא, י' לפשיץ, א' יונשטיין) מיום 1.11.2016 בעפ"ג 5026-16, במסגרתו נדחה ערעורו של המבקש על גור דין של בית משפט השלום בקריות (כב' השופט י' טורס) מיום 7.9.2016 בת"פ 26121-09-15, בגין החשת על המבוקש 9 חודשי מאסר בגין עמי מעצרו, 6 חודשי מאסר על תנאי ופייצוי למתלוון בסך של 5,000 ש"ח.

1 tiny

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - verdicts.co.il

2. ביום 16.9.2015 הגישה המבישה לבית משפט השלום כתוב אישום נגד המבוקש ושני נאשמים נוספים בשם עבד אל באסת כיאל ומוחמד גריافت (להלן: כיאל ו-גראיפת בהתאם). ביום 17.3.2016 כתוב האישום תוקן במסגרת הסדר טיעון שלא כלל הסכמה עונשית, אך שיוchosו למבוקש העבירות הבאות: פצעה בצוותא כאשר העבריין נושא נשך חם או קר, עבירה לפי סעיפים 334, 335(א)(1) ו-29 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק); תקיפה סתם על ידי שניים או יותר, עבירה לפי סעיף 382(א) לחוק.

3. על פי עובדות כתוב האישום המתוקן, ביום 9.9.2015 הגיעו הנאשמים ברוכבו של המבוקש לעסק לשטיפת מכוניות השיר למתלוון. עם הגיעם, פנה אחד מהנתלוון למכוניות אל המתלוון ואמר לו "מה אתה מפיעע לנו בעסקים שלנו?". בהמשך, המבוקש תקף את המתלוון בכר שדחף אותו בעוד שכיאל ו-גראיפת עמדו באותו מקום. מיד בסמוך, המבוקש נטל בקבוק זכוכית שהיה במקום והיכה בו את המתלוון בפנוי. בשלב זה הטרף גריافت אל המבוקש והשניים היו במתלוון נמרצות באמצעות אגרופים וחבטות לגופו, בעוד כיאל עמד בסמוך להם וליד דלת הכניסה למשרד, תוך שהחזק לסייען בידית הדלת הכניסה, כמוodia שאיש לא יכנס למשרד. כתוצאה מעשי הנאשמים, נגרם למתלוון פצע פתוח באוזור האף באורך של כ-1 ס"מ, שפוחטים ונפיחות קלה מתחת לעין.

4. ביום 17.3.2016 בית משפט השלום הרשיע את המבוקש על פי הודהתו בעבירות שייחסו לו בכתוב האישום המתוקן והורה כי טרם שמייעת טיעוני הצדדים לעונש, שירות המבחן יש תסקרי בעניינו. במועד זה קיבל בית המשפט את בקשה בא-כח הצדדים כי עניינם של המבוקש ו-גראיפת (שהורשע גם הוא באותו מועד על פי הודהתו), "שמע ב新浪财经 מעניינו של כיאל".

5. למען שלמות התמונה יציין כי מאוחר יותר באותו היום, כיאל הורשע גם הוא על פי הודהתו, וביום 23.5.2016 בית משפט השלום גזר את דיןוק וקבע, בין היתר, כי נוכח חלקו המוצמצם של כיאל ביצוע העבירות ביחס לשני הנאשמים האחרים, לצד נסיבותו האישיות, מתחם העונש ההולם בעניינו נע בין 4 ל-15 חודשים מאסר בפועל. בית משפט השלום השית על כיאל, בין היתר, 7 חודשים מאסר בפועל והפעיל מאסר מותנה בן 6 חודשים (שהושת עליו במסגרת ת"פ 13-08-41894) באופן שבו 4 חודשים ירצו במצבר וחודשים ירצו בחופף. בסיכוןם של דברים הוותקו על כיאל 11 חודשים מאסר בפועל.

6. ביום 27.6.2016 נערך הבדיקה בעניינו של המבוקש, במסגרתו נמסר כי המבוקש, שהיה בן 30 בעת ביצוע העבירות, נשוי ואב לשלווה ילדים. עוד נמסר כי המבוקש מעורבות קודמת בפליליים שעוניינה עבירות סמיים, במסגרתה הושטה עליו, בין היתר, תקופת מאסר בת 15 חודשים. ביחס למבצע העבירות מושא כתוב האישום המתוקן, המבוקש מסר לשירות המבחן כי הוא לוקח אחריות על מעשיו, אך טען מנגד כי היה מצוי בסערת רגשות והתקשה לוויסות את רגשותיו, וזאת נוכח סכוס על חוב כספי שהוא בין לבן המתלוון. שירות המבחן מסר עוד כי בין המבוקש למתלוון נערכה "סולחה" וכי אין להם כל סכוס. עם זאת, שירות המבחן התרשם כי קיימ פער בין תיאורו של המבוקש את עצמו, לבין המעשים המתוארים בכתב האישום. בתוך כך נמסר כי המבוקש מתבקש מתקשה ביציבות והסתגלות למסגרת, חווה העדר שיקיות חברתיות וכי הוא אינו מרtau מסנקציות פליליות. לפיכך המליץ שירות המבחן לשקל עונשה משולבת שתיתן ביטוי לאפיק השיקומי עבור המבוקש, לצד התיחסות לעונשה מוחשית וגמולית שבה יהיה עליו לשאת בגין התנהלותו הפגענית. הוצע כי יושת על המבוקש עונש מאסר שתבחן המרתו בעבודות שירות, וכן צו מבוקש למשך 12 חודשים.

7. ביום 13.7.2016 נשמעו טיעוני הצדדים לעונש. המשפט טענה כי נוכח חומרת העבירות, נסיבות ביצוע וחלקם השונה של כל אחד מהנאשמים ביצוען, יש לקבוע מתחם ענישה שונה לכל אחד מהם. בתוך כך המשפט סקרה כי מתחם העונש הרואין בעניינו של המבוקש נע בין 16 ל-30 חודשים מאסר בפועל, בעוד שמתוחם העונש בעניין שני הנאשמים האחרים צריך להיות נמוך יותר (כך שנינו בין 12 ל-30 חודשים מאסר). בא-כוח המבוקש טען מנגד, כי האבחנה בין הנאשמים שגיה ויש לפסק עונש אחיד לשלוותם. כן עתר לקבעת מתחם ענישה שונה בין מספר חודשים העבודה שירות ועד מספר חודשים מאסר בפועל.

8. ביום 7.9.2016 בית משפט השלום גזר את דין של המבוקש והשיט עליו את העונשים הנזכרים לעיל. בתוך כך עמד בית המשפט על חלקם היחסית של הנאשמים במהלך האירוע וקבע כי המבוקש היה הדומיננטי באירוע. הוא שניהל את האירוע, היה תוקפני מאוד לכל אורכו ואף היכא את המתלוון באמצעות הבקבוק. נוכח קביעה זו, לצד הקביעה הנוספת לפיה חלקם של יתר הנאשמים מצומצם מזה של המבוקש, קבע בית המשפט כי מתחם הענישה השתנה מנאשם על פי חלקו, והכל לפי הנסיבות הבא: מתחם העונש בעניינו של המבוקש ינוウ בין 6 ל-24 חודשים מתחם העונש בעניינו של גירफת ינוウ בין 6 ל-18 חודשים מאסר, ומתחם העונש בעניינו שלelial אשר הדיון בעניינו הופרד מיתר הנאשמים, ינוウ בין 4 ל-15 חודשים מאסר כאמור לעיל.

בתוך מתחם הענישה הרלוונטי, בית המשפט זקף לזכות המבוקש את הודהתו בהזדמנות הראשונה ואת החרטה הכננה שהביע. עוד הובא בחשבון הסכם "הסולחה" שנערך בין הצדדים. מנגד, בית המשפט נתן דעתו לעברו הפלילי של המבוקש, הכולל, בין היתר, הרשעה בעבירות סמים חמורה בגין נדון לעונש מאסר בן 15 חודשים. צוין כי על גירפאת השותה שישה חודשים מאסר אשר ירוצו בדרך של עבודות שירות וזאת נוכח העדר עברו הפלילי, גלו הצעיר וחלקם המצוומצם, באופן ייחסי, ביצוע העבירות.

9. ביום 6.10.2016 ערער המבוקש על גזר הדין בבית המשפט המחוזי. במסגרת הערעור נטען כי שגה בית משפט השלום עת שקבע מתחמי ענישה שונים לשלוות הנאשמים. עוד נטען כי שליחתו של המבוקש למאסר עלולה לפגוע בסיכוי שיקומו.

10. ביום 1.11.2016 בית המשפט המחוזי דחה את הערעור בקובעו, בין השאר, כי בנסיבות המקירה, העונש שהושת על המבוקש סביר ו邏輯י, "אולי אף מקל". עוד נקבע כי בית משפט השלום שקל את כל השיקולים הנדרשים, לרבות חומרת העבירות בהן הורשע המבוקש ונסיבות ביצוען. באשר לטענת המבוקש לעניין קביעת מתחמי הענישה השונים, נקבע כי אין ספק באשר לכך שחלוקתו של המבוקש ביצוע העבירות היה מרכזי ודומיננטי, ובבדל מחלוקתם של שני הנאים הנוספים שהועמדו לדין יחד עימנו.

מכאן הבקשה שלפני.

טענות הצדדים

11. לטענת המבוקש בעניינו מעורר סוגיה "אנושית-מצוונית" בשל נסיבותיו האישיות, ובעיקרן הנזק הרב שעולל להיגרם לו ולבני משפחתו כתוצאה מהשתת עונש מאסר אחורי סורג ובריח. נסיבות אלו לא זכו למשקל מספק בעת שנגזר דיןנו. עוד נטען כי נוכח אותן נסיבות, ראוי לבקר בעניינו את שיקולי השיקום על פני שיקולי הגמול וההרעתה. כן

שגה בית המשפט המחויז עת שלא קבע כי גזר הדין הפללה שלא לצורך בין הנאים, הן בקביעת מתחם העונש והן בקביעת העונש בתחום המתחם. לשיטתו, שלושת הנאים הורשו באופן עבירות ולכן היה על בית משפט השalom לקבוע מתחם ענישה אחיד ובגדרו למקם את גזר הדין בהתאם לנסיבות ביצוע העבירה ונסיבותיהם האישיות של שלושת הנאים.

12. מנגד, לטענת המשיבה דין הבקשה להידחות. לשיטתה, הטענות אותן מעלה המבוקש הן טענות לעניין חומרת העונש אשר הועלו לפני הערכאות הקודומות, נשקלו על דין באופן מפורט ומנוון, וננדחו. למעשה מן הנדרש נטען כי אין בגורם דין של בית משפט השalom והן בפסק דין של בית המשפט המחויז פורטו בהרחבה ההבדלים הקיימים בין שלושת הנאים, הן בסביבותיהם האישיות והן בסביבות ביצוע העבירה. בכל מקרה, עונשו של המבוקש עולה בקנה אחד עם רף הענישה הנהוג בעבירות מסווג זה.

דין והכרעה

13. לאחר עיון בבקשתה, בתגובה המשיבה לה ובוחר שצורך אליהן, הגעתו לכל מסקנה כי דין הבקשה להידחות.

14. הלכה מושרשת היא כי בקשה למתן רשות ערעור ב"גלאול שלישי" תתקבל רק במקרים חריגים, בהם מתעוררת שאלה משפטית עקרונית רחבת היקף וכבדת משקל, בעלת השלכות ציבוריות החורגות מעניינים הפרטניים של הצדדים בבקשתה, או בסביבות המעוררות חשש ממשי עיוות דין מהותי או אי צדק חמוץ שנגרם לבקשתה (reau"פ 1305/17 קסאו נ' מדינת ישראל (4.4.2017); רעו"פ 916/17 בוסקילה נ' מדינת ישראל (18.4.2017)). לאחר בחינת הדברים בכלל, מצאתי כי בקשה זו אינה עומדת באמות מידה אלו, באשר היא ממוקדת כל כולה בעניינו הפרטני של המבוקש.

15. זאת ועוד, עניינה של בקשה זו, רובו ככולה, בחומרת העונש אשר נגזר על המבוקש. בהקשר זה נקבע כי ככל, לא ניתן רשות ערעור ב"גלאול שלישי" על חומרת העונש, אלא במקרים בהם ניכרת סטייה קיצונית ממדייניות הענישה המקובלת בעבירות דומות (ראו: רעו"פ 4491/14 סורן נ' מדינת ישראל (29.6.2014); רעו"פ 3077/16 פלומי נ' מדינת ישראל (2.5.2016)). מה גם שעונשו של המבוקש איננו חורג ממדייניות הענישה הנהוגת במקרים דומים (השווא: רעו"פ 5675/15 רדאוש נ' מדינת ישראל (24.8.2015); רעו"פ 8699/15 אבוהאני נ' מדינת ישראל (17.12.2015)). באשר למידת המשקל שנתן בית משפט השлом לעניין הנסיבות שאינן הקשורות לביצוע העבירה, הרי שבפסקיקה נקבע כי טענות בדבר "ישומו של תיקון 113 לחוק העונשין על נסיבות קונקרטיות - אין בהן כדי להצדיק, באופן עקרוני, מתן רשות ערעור בפני בית משפט זה" (ראו למשל: רעו"פ 13/13 7683 פרלמן נ' מדינת ישראל (23.2.2014); רעו"פ 14/14 9037/9037 קסוס נ' מדינת ישראל (8.2.2016)). די בכך אפוא כדי לדוחות את הבקשה.

16. למעשה מן הצורך לציין כי גם לגופם של דברים, דין הבקשה להידחות. לא מצאתי כל פגם בכך שבית המשפט המחויז לא אימץ את המלצה שירות המבחן בעניינו של המבוקש. תסוקיר שירות המבחן משמש כדי עזר חשוב בידי בית המשפט ומסייע לו לעמוד על נסיבותו האישיות של הנאשם ועל סיכויו שיקומו. עם זאת, תסוקיר שירות המבחן מהווה המלצה בלבד ואני מחייב את בית המשפט אשר בוחן מגוון שיקולים רחב יותר מאשר אותם בוחן שירות המבחן (reau"פ 1606/17 שוא נ' מדינת ישראל (8.4.2018); רעו"פ 16/16 1756 ימינוי נ' מדינת ישראל (16.3.2016)).

17. בנוספ', אין בידי לקבל את טענת המשפט כי בעת שנגזר דין לא ניתן משקל מספק לניסיבות שאין קשורות לביצוע העבירות, אשר לשיטתו, היה מקום לזקוף לזכותו, בינהן, הודהתו במוחוס לו, "הסולחה" שנערכה ביניהם לבונן ומצבו המשפחת. בית משפט השלום התייחס גם לשיקולים אלה בין מכלול השיקולים והעניק להם את המשקל המתلون ומצבו המשפחת. בית המשפט גם שקל בכבוד ראש את המלצה שירות המבחן וייחס לה את המשקל הראוי בנסיבות העניין. בטענה זו פני חומרתו של המעשה והצורך בעונש שהלומם את שקבע לבסוף כי שיקולי השיקום חייבים להידחות במקרה זה פני חומרתו של המעשה והצורך בעונש שהלומם את המעשה. בשים לב לכל האמור, בית משפט השלום הגיע למסקנה ראהה ומואזנת, שאיני מוצא מקום להתערב בה.

18. באשר לטענתו של המשפט כי גזר דין מפללה אותו שלא לצורך לעמוד יתר הנאים, די להפנות לדברים שמסר המשפט עצמו במסגרת הכנת תסוקיר שירות המבחן לפיהם:

"פיראש קיבל על עצמו אחירות מלאה לביצוע (של העבירות מושא הבקשה - ד.מ.)... לדבריו, שני הנאים הנוספים, שותפי לעבירה הטרפו אליו באופן מקרי, וזאת מתוך רצון לנסוע עמו הביתה..." (מתוך תסוקיר שירות המבחן שנערך בעניינו, בעמ' 2).

19. זאת ועוד, עקרון אחידות הענישה, חשוב ככל שהוא - אינו חזות הכל, הענישה היא לעולם ענישה אינדיידואלית והוא נגרמת מכלול הניסיבות והשיקולים הפרטוניים שבכל מקרה ומרקבה (ראו: ע"פ 1987/15 דורין נ' מדינת ישראל (17.8.2015); ע"פ 6672/03 קמינסקי נ' מדינת ישראל (25.12.2003); ע"פ 8066/15 חנן נ' מדינת ישראל (16.10.2016)). בעניינו, שתי ערכאות אבחנו את חלקו של המשפט מחלוקתם של יתר הנאים וקבעו כי חלקו היה מרכז'י ודומיננטי באופן משמעותי מחלוקתם של האחרים. המשפט הוא שהוביל את האירוע והיה התוקפני ביותר ככלו המתلون לכל אורכו. לפיכך, האבחנה שעשה בית משפט השלום ראהה היא, ועל כן, גם דינה של טענת המשפט לעניין זה להידחות.

20. נכון כל האמור לעיל הבקשה נדחתה.

21. המשפט יתייצב לריצויו עונש המאסר שנגזר עליו ביום 13.5.2018 עד לשעה 10:00 בימ"ר קישון, או במקום אחר על פי החלטת שירות בתי הסוהר, כשברטותו תעוזת זהות, או דרכון. על המשפט לחתם בהקדם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיון מוקדם, עם ענף אבחון ומיפוי של שירות בתי הסוהר בטלפון מספר: 77-08-9787377 או 08-9787336.

ניתנה היום, כ"ז בניסן התשע"ח (12.4.2018).